

Sygn. akt I CSK 17/14

POSTANOWIENIE

Dnia 10 października 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z wniosku B. M.

przy uczestnictwie W. M.

o stwierdzenie wykonalności ugody sądowej zawartej przed Sądem państwa obcego,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 10 października 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni

od postanowienia Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 13 września 2013 r., sygn. akt I ACz [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądowym, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Cel wymagań przewidzianych przez art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko wtedy, gdy skarżący powoła i uzasadnieni istnienie przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w tym przedmiocie jest konsekwencją oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o jakich jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został przez wierzycielkę uzasadniony ze wskazaniem na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), w związku z potrzebą rozstrzygnięcia, czy ugoda stanowiąca integralną część wyroku sądu obcego, w której jedna ze stron zobowiązuje się do przeniesienia w przyszłości na drugą ze stron własności nieruchomości położonej w Polsce wraz z dokumentami dotyczącymi tej własności jest orzeczeniem rozstrzygającym sprawę o prawa rzeczowe na nieruchomości lub o posiadanie nieruchomości położonej na terenie Polski, a w związku z tym, czy taka ugoda narusza klauzulę porządku publicznego (art. 1152 k.p.c.).

Zgodnie z ustaloną linią orzecznictwa powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga wskazania problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację juretryczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których zagadnienie powstało. Zagadnienie to

powinno być nadto „istotne” z uwagi na wagę przedstawionego przez skarżącego problemu interpretacyjnego dla systemu prawa. Skoro jednak skarga kasacyjna wnoszona jest w konkretnej sprawie, to zarówno charakter zgłoszonego w niej roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy byłby związany przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

W niniejszej sprawie pierwszoplanowe znaczenie ma kwestia żądania wniosku i możliwości jego uwzględnienia w świetle art. 1152 k.p.c. Wierzycielka wystąpiła o nadanie klauzuli wykonalności ugodzie, którą zawarła z dłużnikiem w sprawie rozwodowej, a w której dłużnik zobowiązał się przekazać na jej wyłączną własność mieszkanie w Polsce. Także w skardze kasacyjnej wierzycielka nie twierdzi, by zacytowane oświadczenie wywołało skutek rzeczowy, natomiast przypisuje mu skutek obligacyjny i podaje, że w wypadku nadania klauzuli wykonalności ugodzie w tej części, nie uzyskałaby prawa własności a jedynie roszczenie o jego zgodzie z zobowiązaniem. Trzeba zauważyć, że w świetle art. 1150 k.p.c. i - zamieszczonego w tym samym tytule księgi trzeciej k.p.c. - art. 1152 k.p.c. tytułami wykonawczymi po stwierdzeniu ich wykonalności przez sąd polski stają się tylko takie orzeczenia państw obcych w sprawach cywilnych i ugody zawarte przed tymi sądami, które nadają się do wykonania w drodze egzekucji. Oświadczenie, w którym dłużnik - jak twierdzi sama wierzycielka - zobowiązał się do złożenia oświadczenia woli o przeniesieniu na nią własności nieruchomości położonej w Polsce nie tworzy zobowiązania nadającego się do wykonania w drodze egzekucji i już tego powodu, bez rozważania zagadnień prawnych przytoczonych w skardze kasacyjnej, orzeczeniu lub ugodzie kreującej tego rodzaju zobowiązanie nie może być nadana klauzula wykonalności. W polskim systemie prawnym takich ugód i orzeczeń dotyczy art. 1047 k.p.c., a ten przepis w § 2 wymaga nadania klauzuli wykonalności wyłącznie temu orzeczeniu (ugodzie), w którym złożenie oświadczenia woli zostało uzależnione od świadczenia wzajemnego wierzyciela. Nawet i w tym przypadku nadanie orzeczeniu (ugodzie) klauzuli wykonalności nie następuje w celu stworzenia tytułu wykonawczego, który by uprawniał do prowadzenia egzekucji.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono jak w postanowieniu.

[aw]